

**KONFERENCJA W SPRAWIE
PRZYSTĄPIENIA
DO UNII EUROPEJSKIEJ
– CHORWACJA –**

Bruksela, 25 czerwca 2010 r.

AD 22/10

LIMITE

CONF-HR 21

DOKUMENT AKCESYJNY

Dotyczy: WSPÓLNE STANOWISKO UNII EUROPEJSKIEJ
Rozdział 23: Wymiar sprawiedliwości i prawa podstawowe

WSPÓLNE STANOWISKO UNII EUROPEJSKIEJ

Rozdział 23: Wymiar sprawiedliwości i prawa podstawowe

Niniejsze stanowisko Unii Europejskiej oparte jest na jej ogólnym stanowisku na konferencję w sprawie przystąpienia z udziałem Chorwacji (CONF-HR 2/05) i podlega zasadom negocjacyjnym zatwierdzonym przez konferencję w sprawie przystąpienia (CONF-HR 5/05), a w szczególności zasadom następującym:

- opinie wyrażone przez którąkolwiek ze stron na temat określonego rozdziału negocjacyjnego w żaden sposób nie przesądzają o stanowisku, które może zostać przyjęte w sprawie pozostałych rozdziałów;
- porozumień – nawet częściowych – osiągniętych w trakcie negocjacji nad kolejno omawianymi rozdziałami nie należy uznawać za ostateczne, dopóki nie zostanie osiągnięte porozumienie ogólne;

oraz wymogom określonym w pkt 13, 16 i 26 ram negocjacyjnych.

UE podkreśla, że ważne jest, by Chorwacja przestrzegała postanowień układu o stabilizacji i stowarzyszeniu oraz Partnerstwa dla członkostwa, ponieważ są one podstawowymi elementami strategii przedakcesyjnej.

UE przypomina, że pełna współpraca z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla Byłej Jugosławii (MTKJ) ma nadal kluczowe znaczenie, zgodnie z ramami negocjacyjnymi. Ponadto UE przywołuje swoje konkluzje z 3 października 2005 r., w których stwierdzono, że uchybienia we współpracy z MTKJ na wszystkich etapach będą miały niekorzystny wpływ na ogólny przebieg negocjacji.

UE zachęca Chorwację do dalszego dostosowywania krajowego ustawodawstwa do dorobku prawnego UE oraz skutecznego wdrażania i egzekwowania tego dorobku, a także – ogólnie – do opracowania jeszcze przed przystąpieniem do UE polityk i instrumentów, które będą możliwie najbliższe politykom i instrumentom UE.

UE odnotowuje, że w swoim stanowisku CONF-HR 6/10 Chorwacja akceptuje dorobek prawny UE w ramach rozdziału 23 obowiązujący na dzień 1 stycznia 2010 r. oraz deklaruje gotowość do wprowadzenia go w życie przed datą przystąpienia do Unii Europejskiej.

UE zauważa, że zgodnie ze stanowiskiem Chorwacji CONF-HR 6/10 podjęto różne działania i przewidziano realizację różnych planów w odniesieniu do wszystkich aspektów rozdziału 23 „Wymiar sprawiedliwości i prawa podstawowe”. UE odnotowuje, że konieczne są dalsze wysiłki na rzecz ostatecznego utworzenia ram prawnych w wielu obszarach. Ponadto UE podkreśla, jak ważne jest, by Chorwacja przedstawiała wyniki wdrażania we wszystkich dziedzinach, tym samym udowadniając, że wprowadzane reformy przynoszą konkretne rezultaty.

(i) Wymiar sprawiedliwości

Niezależność

UE przyjmuje do wiadomości informacje na temat niezależności wymiaru sprawiedliwości, a w szczególności działań dotyczących rekrutacji i rozwoju ścieżki zawodowej sędziów i prokuratorów. UE podkreśla, jak ważne jest, by systemy selekcji stosowane w rekrutacji i mianowaniu sędziów oraz prokuratorów były oparte na jednolitych, przejrzystych, obiektywnych i mających zastosowanie na szczeblu krajowym kryteriach. UE zauważa, że Chorwacja zamierza w związku z tym wprowadzić kolejne zmiany do odnośnego ustawodawstwa (czyli do ustawy o Państwowej Radzie Sądownictwa, ustawy o prokuraturach, ustawy o Akademii Prawniczej i ustawy o sądach) przyjęte w grudniu 2009 roku, a także niezbędne przepisy prawa wtórnego. UE odnotowuje konieczność zwiększenia publicznej odpowiedzialności wymiaru sprawiedliwości oraz znaczenie uniemożliwiania interwencji politycznych i innego rodzaju w postępowania sądowe.

UE zauważa, że pierwszy nabór do Państwowej Szkoły Sędziów i Prokuratorów zaplanowano na październik 2010 roku, a pierwsze mianowania w następstwie ukończenia programu nauczania i egzaminów nastąpią w roku 2012. UE zachęca Chorwację, by dopilnowała terminowego przeprowadzenia wszystkich koniecznych działań, i podkreśla, że szczególną wagę przywiązuje do pełnego i należytego wdrożenia przepisów przejściowych dotyczących mianowania sędziów i prokuratorów. W tym zakresie Chorwacja powinna zaprezentować wyniki, które dowiodą, że mianowania odbyły się na podstawie osiągnięć i bez nacisków politycznych. Szczególną uwagę poświęci się funkcjonowaniu Państwowej Rady Sądownictwa oraz Państwowej Rady Prokuratorów oraz dalszemu usprawnianiu ich działania. UE apeluje do Chorwacji, by zagwarantowała niezależność wymiaru sprawiedliwości w odniesieniu do mianowań na stanowiska prezesów sądów.

Bezstronność

UE przyjmuje do wiadomości przedstawione przez Chorwację informacje na temat bezstronności wymiaru sprawiedliwości, a w szczególności na temat kodeksu etycznego dla sędziów i prokuratorów, systemu postępowań dyscyplinarnych i immunitetu przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości. Ponadto UE odnotowuje i podkreśla znaczenie planów Chorwacji, która zamierza zreformować procedurę mianowania członków Państwowej Rady Sądownictwa oraz Państwowej Rady Prokuratorów, aby wyeliminować możliwość wywierania politycznych nacisków na prace tych organów, a także zamierza zlikwidować 5-letni okres próbny dla sędziów. Wzywa Chorwację, by regularnie informowała UE o podjętych i planowanych działaniach w tym zakresie. W związku z tym UE podkreśla, jak ważne jest, by proces wzajemnego wyboru członków tych organów spośród przedstawicieli zawodów prawniczych był przejrzysty. W szczególności UE zwraca uwagę na znaczenie zapewnienia skutecznych i przejrzystych procedur dyscyplinarnych. UE zwraca się do Chorwacji, by zwiększyła zdolności Państwowej Rady Sądownictwa oraz Państwowej Rady Prokuratorów w zakresie wykonywania przez nie najważniejszych zadań, zwłaszcza jeżeli chodzi o mianowanie, szkolenie, promowanie urzędników sądowych, a także prowadzenie względem nich postępowań dyscyplinarnych; Chorwacja ma też zapewnić odpowiednią bezstronność i odpowiedzialność tych organów. UE apeluje także do Chorwacji, by dbała o pełne stosowanie kodeksu etycznego i zwiększyła efektywność systemu przewidującego składanie deklaracji majątkowych przez sędziów i prokuratorów, w tym regularne sprawdzanie dokładności tych deklaracji. UE zaznacza, że ważne jest, by Chorwacja przedstawiła wyniki osiągnięte w tych obszarach. UE zwraca się do Chorwacji o sprawniejsze publikowanie prawomocnych decyzji sądów oraz ulepszenie dostępu do nich, co będzie korzystne zarówno dla rozwoju orzecznictwa, jak i spójności praktyk sądowych, i pozwoli na szersze publiczne rozpowszechnianie tych decyzji.

Profesjonalizm i kompetencje

UE przyjmuje do wiadomości informacje na temat profesjonalizmu i kompetencji w wymiarze sprawiedliwości, a w szczególności na temat działań na rzecz rozwoju Akademii Prawniczej, także w odniesieniu do jej niedawno określonego niezależnego statusu i planów zwiększenia jej zdolności oraz zapewnienia stałej siedziby. UE zwraca się do Chorwacji, by w praktyce zagwarantowała niezależność Akademii Prawniczej, by ulepszyła prowadzenie szkoleń wstępnych i wewnętrznych (w tym w zakresie prawa UE), by usprawniła działalność odnośnych placówek szkoleniowych, w tym poszerzyła ich kadrę, oraz by zadbała o skuteczne wypełnianie swojej roli przez planowaną Państwową Szkołę Urzędników Sądowych.

Wydajność

UE przyjmuje do wiadomości informacje dotyczące wydajności wymiaru sprawiedliwości, a w szczególności zmniejszenia liczby zaległych spraw rozpatrywanych przez sądy, procesu racjonalizacji działania sieci sądów, wprowadzenia systemów informatycznych, planów reformy procedury egzekwowania przepisów i wprowadzenia systemu komorników sądowych. UE odnotowuje, że liczba zaległych spraw w sądach jest ciągle wysoka (są to zwłaszcza stare sprawy) i nadal występuje problem długości postępowań. UE zwraca się do Chorwacji, by kontynuowała działania na rzecz znacznego ograniczenia liczby zaległych spraw we wszystkich rodzajach sądów i by wprowadziła jednolity, kompleksowy system prowadzenia statystyk dotyczących sposobu rozpatrywania spraw przez wszystkie sądy i prokuratury; jednocześnie Chorwacja powinna dopilnować, by m.in. średnia długość postępowań w przypadku różnych kategorii spraw mogła być należycie monitorowana. UE podkreśla, jak ważne jest, by sądy dysponowały zasobami wystarczającymi do wykonywania swoich zadań, i wzywa Chorwację do zintensyfikowania i przyspieszenia działań w celu funkcjonalnego i fizycznego połączenia sądów grodzkich i sądów ds. wykroczeń, a także prokuratur; UE wzywa również Chorwację, by przyjęła jasno określony plan zrationalizowania działalności sądów okręgowych i handlowych.

UE apeluje do Chorwacji, by zadbała o wyraźną poprawę egzekwowania decyzji sądowych, jeszcze zanim wprowadzony zostanie planowany nowy system egzekwowania. UE podkreśla, jak ważne jest niezwłoczne zreformowanie systemu sądów administracyjnych. UE odnotowuje plany Chorwacji co do alternatywnych metod rozwiązywania sporów (ADR) i zachęca ją do dbania o to, by w należyty sposób odwoływać się do ADR w celu zwiększenia wydajności wymiaru sprawiedliwości. Większą uwagę należy zwrócić na mediacje poza sądem i na to, by mediacje prowadzone w sądzie nie były uznawane za czynnik demotywujący, jeżeli chodzi o wskaźniki wyników pracy sędziów. UE podkreśla, że ważne jest dalsze usprawnianie systemu kontroli sądowych, w tym wzrost liczby personelu, a także zwiększenie przejrzystości kontroli prokuratur. UE zachęca Chorwację, by zadbała o przyjęcie koniecznych regulacji, przeprowadzenie szkoleń i zakończenie innych przygotowań, co pozwoli na pełne stosowanie nowych przepisów kodeksu postępowania karnego dotyczących zmian w dochodzeniach sądowych i przekazania uprawnień Prokuratorowi Generalnemu.

Zbrodnie wojenne

UE przyjmuje do wiadomości przedstawione przez Chorwację informacje na temat prowadzenia dochodzeń i procesów w sprawie zbrodni wojennych. UE podkreśla, jak ważne jest dalsze osiąganie postępów w tym obszarze, nie tylko w interesie wymiaru sprawiedliwości w Chorwacji, ale także w celu wsparcia procesu pojednawczego w Chorwacji i w całym regionie. W związku z tym UE zachęca też Chorwację, by nadal starała się rozwiązać kwestię osób uznanych za zaginione podczas konfliktu w latach 90. UE zaznacza, że konieczne jest położenie kresu bezkarności w odniesieniu do wielu zbrodni, w sprawie których od lat 90. nie wszczęto dochodzeń ani ścigania, a także przezwycięzenie oporu, który występuje lokalnie w kwestii dochodzenia i ścigania niektórych zbrodni. W tym kontekście UE zachęca Chorwację, by skutecznie stosowała środki dochodzeniowe w prowadzeniu najpoważniejszych i szczególnie delikatnych spraw, oraz by w pełni i należycie wykorzystywała możliwości przenoszenia spraw z sądów lokalnych do izb wyspecjalizowanych w rozpatrywaniu zbrodni wojennych.

UE wzywa także Chorwację, by wyraźnie wyeliminowała wszelkie uprzedzenia w sądzeniu zbrodni wojennych i zapewniła bezstronne rozpatrywanie spraw przez organy ścigania i sądy, m.in. określając priorytetowość dochodzeń i stosując jednolite normy odpowiedzialności karnej. Szczególną uwagę należy zwrócić na jednolite stosowanie przez wymiar sprawiedliwości norm prokuratorskich w procesach w sprawie zbrodni wojennych i na usunięcie różnic w aktach oskarżenia i wyrokach sądowych dotyczących podobnych zbrodni. UE apeluje do Chorwacji o dopilnowanie, by oskarżonym zapewniało regularną pomoc odpowiednich adwokatów wyznaczanych przez sąd i by stosowano wystarczające środki ochrony świadków.

UE zwraca się także do Chorwacji, by zrealizowała swój plan działania, jeżeli chodzi o przegląd wyroków zaocznych, w tym wdrożenie nowych przepisów kodeksu postępowania karnego dotyczących wznowienia postępowań i stosowanie innych środków prawnych (takich jak ochrona legalizmu); Chorwacja ma przy tym zadbać o to, by wszystkie odpowiednie organy sądowe należycie i bezstronnie rozpatrywały wnioski o wznowienie procesów i prowadziły wszelkie wznowione postępowania. UE dostrzega prowadzone przez Chorwację prace nad bazą informacji o wszystkich przypadkach zbrodni wojennych. UE zwraca się do Chorwacji o dokończenie tych prac i uczynienie z tej bazy skutecznego i funkcjonalnego narzędzia, także na szczeblu regionalnym, które ułatwi ściganie zbrodni wojennych.

Reforma sądownictwa

UE przyjmuje do wiadomości przedstawione przez Chorwację informacje na temat reformy sądownictwa, a w szczególności fakt, że państwo to zadeklarowało wolę pełnego wdrożenia planu działania dotyczącego strategii reformowania sądownictwa z czerwca 2008 roku; UE przyjmuje do wiadomości planowaną aktualizację tego dokumentu. UE podkreśla, jak ważne jest, by Chorwacja zaktualizowała swoją strategię reformowania sądownictwa i plan działania i by osiągała odpowiednie wyniki w zakresie ich skutecznej realizacji, m.in. dbając o wystarczające zdolności instytucjonalne umożliwiające zarządzanie tą reformą, w tym kontrole po zakończeniu prac ustawodawczych. UE zachęca Chorwację, by bez opóźnień kontynuowała bieżącą wewnętrzną reorganizację Ministerstwa Sprawiedliwości, zapewniając wystarczającą liczbę personelu zwłaszcza w najważniejszych reformowanych obszarach i skuteczną koordynację działań wszystkich zaangażowanych podmiotów. UE podkreśla, jak ważne jest przygotowanie się na czas do korzystania z Europejskiego Funduszu Społecznego, a w szczególności z operacyjnego programu rozwoju zdolności instytucjonalnych w działaniach reformujących sądownictwo i w działaniach antykorupcyjnych.

(ii) Walka z korupcją

Polityka i instytucje krajowe

UE odnotowuje przedstawione przez Chorwację informacje na temat wprowadzonych ustaleń instytucjonalnych w zakresie koordynacji, realizacji i monitorowania działań antykorupcyjnych, w tym na temat niedawnego podniesienia rangi komisji antykorupcyjnej, której teraz przewodniczy premier. UE podkreśla, jak ważne jest, by na wysokim szczeblu nadal monitorowano odpowiedzialność i efektywność systemu sądowego i administracyjnego w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej i korupcji.

UE podkreśla, jak ważne jest, by Chorwacja zrealizowała swoją krajową strategię walki z korupcją i plan działania w tym zakresie i by zadbała o prawną i instytucjonalną stabilność struktury antykorupcyjnej. W szczególności Chorwacja powinna wprowadzić skuteczny, instytucjonalny mechanizm koordynujący służący realizacji i monitorowaniu działań antykorupcyjnych, a także dalej usprawniać strukturę koordynującą w Ministerstwie Sprawiedliwości i zwiększyć zdolności oraz wydajność Ministerstwa Administracji ze względu na jego istotną rolę przewidzianą w strategii i planie działania w zakresie walki z korupcją.

UE odnotowuje także, że krajowa rada monitorująca strategię walki z korupcją odgrywa coraz aktywniejszą rolę. UE zachęca, by nie rezygnować z takiego aktywnego podejścia do monitorowania realizacji strategii i by m.in. proponować środki usprawniające tę strategię i plan działania oraz regularnie prowadzić publiczne debaty na temat korupcji. Ponadto UE zachęca rząd chorwacki do systematycznych działań informacyjnych dotyczących istnienia, przyczyn i powagi zagrożenia związanego z korupcją; w działaniach tych w skoordynowany sposób będą uczestniczyć wszystkie zainteresowane instytucje i społeczeństwo obywatelskie.

UE odnotowuje, że Chorwacja przewiduje dokonanie analizy skutków swojej strategii walki z korupcją oraz aktualizację tej strategii i powiązanego planu działania; zwróci w nich większą uwagę na środki zapobiegawcze, takie jak rozwiązywanie konfliktów interesów, zwiększenie uczciwości i przejrzystości w administracji państwowej oraz ulepszenie przepisów o finansowaniu partii politycznych. UE podkreśla znaczenie wiarygodnych danych statystycznych i zapewnienia zdolności w celu przygotowania analizy skutków polityki. UE zaznacza, że ważne jest skuteczne wdrożenie tych środków na szczeblu krajowym i lokalnym oraz realizacja planu działania w zakresie zwalczania korupcji w przedsiębiorstwach należących do państwa, zwłaszcza w celu zmniejszenia nacisków politycznych i usprawnienia niezależnego nadzoru i kontroli.

Krajowe ramy prawne

UE przyjmuje do wiadomości przekazane informacje na temat krajowych ram prawnych dotyczących walki z korupcją w Chorwacji. UE zachęca Chorwację, by nadal ulepszała te ramy w celu zwiększenia ich skuteczności. W szczególności UE zwraca się do Chorwacji, by dokonała pełnego przeglądu obecnych przepisów o finansowaniu partii politycznych i by ulepszyła te przepisy, m.in. w celu objęcia ich zakresem kampanii wyborczych i w celu zwiększenia przejrzystości oraz niezależnego nadzoru. UE zachęca Chorwację do pełnego uwzględnienia zaleceń na ten temat wydanych ostatnio przez Grupę Państw Przeciwko Korupcji.

UE zachęca także do dalszych prac ustawodawczych precyzujących ustawę o Urzędzie ds. Zwalczania Korupcji i Przestępczości Zorganizowanej (USKOK), także w odniesieniu do jego ograniczonych obecnie uprawnień w zakresie spraw o oszustwa podatkowe. UE odnotowuje także braki w ramach prawnych, jeżeli chodzi o walkę z przestępstwami gospodarczymi i finansowymi. UE apeluje do Chorwacji, by zastosowała środki walki z korupcją w sektorze prywatnym, w pełni wykorzystwała możliwości ścigania osób prawnych za korupcję, prowadziła indywidualne dochodzenia w sprawie prania pieniędzy i ściagała naruszenia art. 300 kodeksu karnego (zatajenie informacji o popełnieniu przestępstwa).

UE przyjmuje do wiadomości informacje na temat art. 82 kodeksu postępowania karnego i zwraca się do Chorwacji o wprowadzenie stosownych ustaleń instytucjonalnych dotyczących należytego zarządzania mieniem skonfiskowanym w trakcie postępowań karnych.

UE podkreśla znaczenie zwiększonej przejrzystości, wydajności i uczciwości w administracji publicznej, jako jednego z filarów struktury antykorupcyjnej. W tym względzie UE zwraca się do Chorwacji, by wdrożyła konkretne środki antykorupcyjne, zapewniła stałe szkolenia personelu i przyjęła, zmieniła oraz wprowadziła w życie przepisy konieczne do pełnego zastosowania ustawy o ogólnych procedurach administracyjnych; pozwoli to zagwarantować przejrzystość, obiektywność, klarowność, skuteczność i pewność prawa. UE zachęca także Chorwację o ulepszenie dostępu do przepisów w zakresie informowania i praktyk informacyjnych, tak by zapewnić większą przejrzystość, usprawnić wdrażanie systemu etyki i uczciwości w administracji publicznej i zagwarantować realizację planów działania w zakresie walki z korupcją w przedsiębiorstwach należących do państwa. UE podkreśla również, jak ważne jest, by odpolitycznić działania służby cywilnej i zakończyć przygotowanie podstawy prawnej umożliwiającej tworzenie profesjonalnej służby cywilnej; można to osiągnąć, wprowadzając nowy system wynagrodzeń przewidujący awanse w oparciu o osiągnięcia, mechanizmy premii i utrzymanie wykwalifikowanego personelu, co zminimalizuje ryzyko korupcji.

UE zaznacza, że ważne jest wprowadzenie istotnych ulepszeń, jeżeli chodzi o rozwiązywanie konfliktów interesów, i apeluje do Chorwacji, by ustanowiła odpowiedni system ochrony przed takimi konfliktami, które powinny podlegać karom na wszystkich poziomach, i by przedstawiała wyniki wdrażania, które obejmą także: wzmocnione profesjonalne i administracyjne wsparcie dla komisji ds. konfliktów interesów zapewniające jej skuteczne działanie; wydawanie pisemnych, interpretacyjnych wytycznych oraz organizowanie szkoleń dla urzędników państwowych na temat konfliktów interesów we wszystkich odnośnych organach państwowych; należy przy tym zadbać o to, by te wytyczne (kodeks etyczny/kodeks postępowania) były skutecznie udostępniane personelowi. UE apeluje także do Chorwacji, by wprowadziła stosowny system monitorowania i weryfikowania deklaracji majątkowych urzędników państwowych i sędziów, który to system ma przewidywać odstraszaające kary za nieprzestrzeganie przepisów.

Międzynarodowe ramy prawne i instytucje

UE odnotowuje, że Chorwacja dostosowała swoje przepisy do wszystkich odnośnych międzynarodowych instrumentów prawnych w tej dziedzinie. UE zachęca Chorwację do wprowadzenia tych instrumentów prawnych i przyjęcia antykorupcyjnych polityk i środków przy zastosowaniu multidyscyplinarnego podejścia. UE przyjmuje do wiadomości przedstawione przez Chorwację informacje na temat ustanowienia tzw. wertykalnego systemu USKOK, w skład którego wchodzi Urząd ds. Zwalczania Korupcji i Przestępczości Zorganizowanej (USKOK), Krajowy Urząd Policji ds. Zwalczania Korupcji i Przestępczości Zorganizowanej (PNUSKOK) oraz wyspecjalizowane jednostki ds. walki z korupcją w sądach okręgowych w Zagrzebiu, Splicie, Osijeku i Rijece. UE zauważa, że realizacja tych ostatnio zawartych ustaleń instytucjonalnych jest na wczesnym etapie. UE zauważa także, że wyspecjalizowane jednostki ds. walki z korupcją funkcjonują jedynie w sądach pierwszej instancji. W tym kontekście UE podkreśla, że ważne jest, by Chorwacja przedstawiała informacje na temat skutecznych dochodzeń, ścigania i orzeczeń sądowych w sprawach dotyczących przestępczości zorganizowanej i korupcji, niezależnie od szczebla i także w odniesieniu do sektorów szczególnie narażonych na występowanie tego zjawiska, takich jak sektor zamówień publicznych. UE apeluje do Chorwacji, by zadbała o wydajne i skuteczne rozpatrywanie spraw dotyczących przestępczości zorganizowanej i korupcji przez USKOK, policję i sądy, w tym o zacieśnienie współpracy międzyagencyjnej, zwłaszcza wśród organów ścigania oraz w obszarze współpracy finansowej i przetwarzania danych, oraz o sporządzanie i realizację protokołów ustaleń i protokołów współpracy. UE zwraca się także do Chorwacji o usprawnienie współpracy międzynarodowej, zwłaszcza w odniesieniu do przestępczości zorganizowanej, w tym o usprawnienie wymiany informacji opartej na konwencjach międzynarodowych.

UE wzywa Chorwację, by dalej zwiększała zdolności USKOK, nie tylko ze względu na jego poszerzone zadania przewidziane w kodeksie postępowania karnego. UE apeluje do Chorwacji, by USKOK, PNUSKOK i inne organy zwalczające korupcję uzyskały niezbędną niezależność, co pozwoli im skutecznie realizować swoje działania i nie ulegać zbędnym wpływom. UE podkreśla, jak ważne jest, by dochodzenia były wystarczająco szeroko zakrojone, co pozwoli na zbadanie wszelkich możliwych sposobów działania, i ostrzega, by nie ograniczać zasięgu dochodzeń, zwłaszcza tych dotyczących korupcji w polityce, jedynie ze względu na chęć osiągnięcia szybkich rezultatów. UE zauważa, że dwie trzecie spraw o korupcję jest oddalanych przez prokuratora, i apeluje do Chorwacji, by zwiększyła przejrzystość i kontrole w odniesieniu do takich oddaleń.

UE podkreśla także, że ważne jest zapewnienie wystarczających zasobów ludzkich i technicznych dla policji oraz podniesienie jej skuteczności, także poprzez jej odpolitycznienie, większy profesjonalizm oraz mianowania oparte na osiągnięciach; należy także poszerzać wiedzę specjalistyczną, zwłaszcza na temat przestępstw finansowych, i zacieśnić współpracę między PNUSKOK, administracją podatkową, organami celnymi i policją, także finansową. UE zachęca Chorwację do przeznaczenia wystarczających zasobów na wzmocnienie działalności czterech regionalnych biur PNUSKOK.

UE apeluje do Chorwacji, by zwiększyła zdolności sądów w zakresie rozpatrywania spraw dotyczących korupcji i przestępczości zorganizowanej, także jeżeli chodzi o zasoby ludzkie i logistykę, i by zapewniła stosowanie odstraszających kar. UE zachęca Chorwację, by wprowadziła priorytetowe terminy publikowania pisemnych uzasadnień wyroków.

UE zwraca się do Chorwacji, by zadbała o przygotowywanie odpowiednich statystyk, co pozwoli skutecznie monitorować rozpatrywanie spraw na wszystkich etapach dochodzenia i postępowania sądowego.

(iii) Prawa podstawowe

Informacje ogólne

UE przyjmuje do wiadomości przedstawione przez Chorwację informacje na temat praw podstawowych. UE zachęca Chorwację do dalszych prac na rzecz polepszenia sytuacji praw człowieka, w szczególności w odniesieniu do braku dyskryminacji, zabezpieczeń proceduralnych, praw osób należących do mniejszości i praw kulturalnych oraz ochrony danych osobowych, a także do podjęcia działań przeciwko rasizmowi i ksenofobii.

Prawa człowieka

UE przyjmuje do wiadomości przedstawione przez Chorwację informacje na temat praw człowieka. W szczególności UE odnotowuje plany Chorwacji dotyczące warunków w więzieniach, w szczególności przewidywane zwiększenie miejsc. UE zachęca Chorwację do realizacji tych i innych działań mających na celu zmniejszenie przepełnienia więzień, w tym do pełnego wdrożenia nowego systemu dozoru sądowego zgodnie z ustawą o dozorcze sądowym ze stycznia 2010 roku. UE zaznacza, że kwestia warunków zatrzymania jest jednym z głównych czynników służących budowaniu wzajemnego zaufania w stosownych systemach prawnych. Jeśli chodzi o wolność wyrażania opinii, UE zachęca Chorwację do realizacji planów w tej dziedzinie z poszanowaniem standardów unijnych. UE podkreśla, że wolność wyrażania opinii, wolność prasy i wolność zgromadzeń to podstawowe wartości UE. UE apeluje do Chorwacji, by zwracała szczególną uwagę na dochodzenia i ściganie dotyczące przypadków zastraszania dziennikarzy i stosowania wobec nich przemocy, w szczególności jeśli chodzi o dziennikarzy, którzy badają sprawy dotyczące korupcji i przestępczości zorganizowanej. Ponadto UE wzywa Chorwację, by zadbała o niewywieranie na wydawców i dziennikarzy presji politycznej, czy to na szczeblu krajowym czy lokalnym.

Jeżeli chodzi o działania przeciwko dyskryminacji i przestępstwa z nienawiści, UE podkreśla, jak ważne jest pełne wdrożenie odpowiednich przepisów i zapewnienie skutecznego rozpatrywania spraw przez organy ścigania. UE zachęca Chorwację do zastosowania środków, które wzmocnią urząd Rzecznika Praw Obywatelskich będącego centralnym organem odpowiedzialnym za wdrażanie ustawy o działaniach przeciw dyskryminacji, w tym do udostępnienia odpowiednich zasobów budżetowych. UE odnotowuje także wagę pełnej i należytej realizacji zaleceń Rzecznika Praw Obywatelskich.

UE zachęca Chorwację, by nadal wdrażała krajowe plany w zakresie praw dziecka, praw kobiet i plany dotyczące osób niepełnosprawnych, dbała o odpowiednie eliminowanie pozostałych braków oraz zwiększyła zasoby ludzkie i możliwości finansowe Biura ds. Praw Człowieka oraz rzeczników praw dziecka, kobiet i osób niepełnosprawnych.

Zabezpieczenia proceduralne

UE przyjmuje do wiadomości przedstawione przez Chorwację informacje na temat zabezpieczeń proceduralnych. UE zauważa, że Europejski Trybunał Praw Człowieka, powołując się na art. 6 konwencji, nadal informuje o przypadkach pogwałcenia prawa do rzetelnego procesu sądowego w Chorwacji oraz o niezgodnych z prawem długościach postępowań, w tym postępowań wykonawczych. UE apeluje do Chorwacji o podjęcie wszelkich niezbędnych działań gwarantujących dostępność skutecznych środków prawnych w krajowym systemie prawnym w celu zapobiegania nadmiernym opóźnieniom w rozpatrywaniu spraw przez sądy. Jeżeli chodzi o prawo do rzetelnego procesu sądowego i dostępu do wymiaru sprawiedliwości, UE podkreśla, jak ważne jest ulepszone wdrażanie ustawy o pomocy prawnej, także dzięki uproszczonemu stosowaniu procedur i zmniejszeniu różnic między opłatami za pomoc prawną a zwykłymi stawkami prawników. Ponadto UE apeluje do Chorwacji, by zapewniła należyte monitorowanie wdrażania systemu pomocy prawnej i zastosowała w razie konieczności środki naprawcze.

UE dostrzega także, że Chorwacja planuje reformę sądownictwa administracyjnego w oparciu o ustawę o sporach administracyjnych, w tym utworzenie dwupoziomowego systemu sądów administracyjnych i uznanie Sądu Administracyjnego za sąd o pełnej właściwości w rozumieniu art. 6 EKPC i art. 47 Karty praw podstawowych. W tym kontekście UE zaznacza, jak ważna jest szerzej zakrojona reforma administracyjna, obejmująca m.in. pełne zastosowanie ustawy o ogólnych procedurach administracyjnych.

Poszanowanie i ochrona praw mniejszości i praw kulturalnych

UE przyjmuje do wiadomości przedstawione przez Chorwację informacje na temat środków mających na celu ochronę mniejszości, w tym na temat planu działania Chorwacji w zakresie wdrażania ustawy konstytucyjnej o prawach mniejszości narodowych (CARNM).

UE podkreśla, jak ważne jest, by Chorwacja podjęła działania na rzecz dalszego zwiększania ochrony mniejszości, zwłaszcza serbskiej i romskiej, które mierzą się ze szczególnymi wyzwaniem. UE apeluje do Chorwacji, by usprawniła wdrażanie CARNM, w szczególności po to, by rozwiązać kwestię niewystarczającej reprezentacji mniejszości w administracji państwowej, organach wymiaru sprawiedliwości i w policji. W tym kontekście zachęca się Chorwację do regularnego informowania o realizacji planów zatrudnienia koordynowanych przez Ministerstwo Administracji i do zadbania o osiągnięcie konkretnych rezultatów, także dzięki usprawnionemu monitorowaniu realizacji tych planów. UE przyjmuje do wiadomości dostarczone informacje na temat rad ds. mniejszości narodowych, działających także na szczeblu lokalnym. W tym względzie UE zachęca Chorwację do dalszego podejmowania działań na rzecz skutecznego funkcjonowania tych rad, w tym niezależności budżetowej lokalnych rad ds. mniejszości narodowych.

UE apeluje także do Chorwacji o uważniejsze zajęcie się kwestią dyskryminowania mniejszości, m.in. poprzez przyjęcie strategii walki z dyskryminacją mniejszości w sektorze publicznym nie objętym CARNM. Należy zwrócić uwagę również na dostęp członków grup mniejszościowych do praw społecznych. UE zachęca Chorwację do kontynuacji działań mających na celu informowanie osób należących do mniejszości narodowych o przysługujących im prawach oraz do stosowania środków budowy zaufania wśród członków grup mniejszościowych w ramach rządowej polityki wobec mniejszości, w tym poprzez zwiększoną przejrzystość i dialog. UE apeluje do Chorwacji o dalsze wdrażanie strategii i planu działania w zakresie ochrony i integracji Romów, zwłaszcza jeżeli chodzi o zatrudnienie, edukację i zakwaterowanie; należy także udostępnić niezbędne środki.

UE podkreśla, jak ważne jest rozwiązanie nierozstrzygniętych kwestii dotyczących uchodźców, które pojawiły się w następstwie konfliktów w latach 90. W tym względzie UE podkreśla, że szczególne znaczenie ma polepszenie warunków społecznej i gospodarczej reintegracji osób powracających i pomoc w zaakceptowaniu ich przez społeczności przyjmujące.

UE wzywa także do pełnego wdrożenia chorwackiego planu działania dotyczącego programu zakwaterowania dla uchodźców i byłych właścicieli praw dzierżawy nieruchomości zamierzających wrócić do Chorwacji; wdrożenie ma objąć realizację celów na lata 2008 i 2009, jeżeli chodzi o zapewnienie zakwaterowania na obszarach szczególnego zainteresowania państwa i poza nimi. UE zwraca się do Chorwacji, by opierając się na planie uwzględniającym wszystkie koszty, poczyniła istotny postęp w zapewnianiu zakwaterowania wszystkim innym osobom, które z powodzeniem ubiegały się o mieszkanie. UE nalega, by Chorwacja ostrożnie rozpatrywała przypadki dotąd niezajmowanych mieszkań, i podkreśla, że wszelkie ponowne decyzje o przyznaniu zakwaterowania powinny być podejmowane na podstawie uzgodnionych i jasnych kryteriów, obejmujących w stosownych sytuacjach bliską współpracę z Biurem UNHCR. UE zwraca się do Chorwacji, by sprawniej rozpatrywała odwołania od odrzuconych wniosków o odbudowę domów, eliminowała zaległości wśród złożonych odwołań i poczyniła wyraźne postępy w odbudowie pozostałych nieruchomości.

UE zaznacza, jak ważny jest stały postęp w uznawaniu decyzji i indywidualnych aktów, jeżeli chodzi o prawa emerytalne i pokrewne. UE zwraca się do Chorwacji, by sprawnie rozpatrywała wnioski i podjęła odpowiednie środki monitorujące i naprawcze, które zagwarantują jednolite stosowanie obiektywnych kryteriów przez lokalne urzędy ds. świadczeń emerytalnych. UE podkreśla, jak ważne jest, by Chorwacja zwiększyła dokładność monitorowania wszystkich aspektów powrotu uchodźców pod kątem statystyki.

Ze względu na istotny regionalny wymiar kwestii uchodźców oraz na zaangażowanie Chorwacji w stosunki dobrosąsiedzkie UE apeluje do Chorwacji, by aktywnie uczestniczyła w procesach regionalnych, które mają na celu rozwiązanie pozostałych kwestii dotyczących powrotu uchodźców, w tym utraconych praw własności i dzierżawy.

Działania przeciwko rasizmowi i ksenofobii

UE wzywa Chorwację, by wdrożyła środki mające na celu zwiększenie tolerancji w społeczeństwie i pojednanie między grupami etnicznymi. W szczególności Chorwacja powinna szerzyć tolerancję wobec mniejszości serbskiej i podjąć odpowiednie działania na rzecz ochrony tych, którzy nadal mogą być dyskryminowani lub przeciwko którym kierowane są groźby, akty wrogości lub przemocy. Chorwacja powinna zastosować środki przeciwko rasizmowi i ksenofobii, takie jak rozpowszechnienie w społeczeństwie wiedzy na ten temat, edukacja, w tym weryfikacja roli szkół, informowanie za pośrednictwem mediów i należyta reakcja na incydenty rasistowskie podejmowana na szczeblu politycznym i przez organy ścigania. UE zachęca do wypełnienia luk w obowiązujących ramach prawnych, m.in. poprzez analizę możliwości zmiany ustawy o wykroczeniach w celu wprowadzenia karanía za naruszanie porządku publicznego na tle rasowym, etnicznym, religijnym lub innym.

Ochrona danych osobowych

UE odnotowuje, że Chorwacja zobowiązała się do dostosowania przepisów krajowych do dorobku prawnego UE w zakresie ochrony danych osobowych. W tym względzie UE zwraca się do Chorwacji o zwiększenie zdolności Agencji Ochrony Danych, jeżeli chodzi o jej działania nadzorcze.

(iv) Prawa obywateli UE

Prawo do głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych

UE odnotowuje, że Chorwacja zobowiązała się do przyjęcia przed końcem 2010 roku ustawy w sprawie zmiany ustawy o wyborze członków organów przedstawicielskich w samorządach lokalnych i regionalnych, a także do wprowadzenia poprawek do odpowiednich postanowień konstytucyjnych dotyczących korzystania przez obywateli UE mieszkających w Chorwacji z czynnych i biernych praw wyborczych podczas wyborów lokalnych.

Prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu

UE odnotowuje, że Chorwacja zobowiązała się do zmiany ustawy o cudzoziemcach, tak aby w pełni dostosować jej przepisy do dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich; UE zauważa także, że Chorwacja zamierza zapewnić urzędnikom służby cywilnej konieczne szkolenia w zakresie stosowania tych przepisów.

Ochrona dyplomatyczna i konsularna

UE odnotowuje, że Chorwacja zobowiązała się do zmiany w 2011 roku ustawy o sprawach zagranicznych i przyjęcia odpowiednich przepisów wykonawczych, tak aby móc zapewnić ochronę obywatelom UE zgodnie z decyzją 95/553/WE przedstawicieli rządów państw członkowskich spotykających się w ramach Rady z dnia 19 grudnia 1995 r. dotyczącą ochrony obywateli Unii Europejskiej przez przedstawicielstwa dyplomatyczne i konsularne i stosować decyzję 96/409/WPZiB przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w ramach Rady z dnia 25 czerwca 1996 r. w sprawie ustanowienia tymczasowego dokumentu podróży.

* * *

W związku z obecnym stanem przygotowań UE odnotowuje, że przy założeniu, iż Chorwacja musi nadal czynić postępy w dostosowywaniu przepisów do dorobku prawnego UE, którego dotyczy rozdział „Wymiar sprawiedliwości i prawa podstawowe” i we wprowadzaniu w życie tego dorobku, rozdział ten może zostać tymczasowo zamknięty dopiero wówczas, gdy UE stwierdzi, że spełniono następujące kryteria:

Wymiar sprawiedliwości

Chorwacja zaktualizuje swoją strategię reformowania sądownictwa i plan działania w tym zakresie oraz zapewni ich skuteczną realizację. W szczególności

- Chorwacja zagwarantuje wystarczające zdolności instytucjonalne umożliwiające zarządzanie reformą sądownictwa, w tym kontrole po zakończeniu prac ustawodawczych.

Chorwacja zwiększy niezależność, odpowiedzialność, bezstronność i profesjonalizm wymiaru sprawiedliwości. W szczególności

- Chorwacja przedstawi wyniki dotyczące rekrutacji i mianowania sędziów, prokuratorów i prezesów sądów; procesy te muszą być oparte na jednolitych, przejrzystych, obiektywnych i mających zastosowanie na szczeblu krajowym kryteriach, które są uzasadnione przepisami; m.in. należy wykazać, że Państwowa Szkoła Sędziów i Prokuratorów zaczęła skutecznie funkcjonować;
- Chorwacja zreformuje i wzmocni Państwową Radę Sądownictwa oraz Państwową Radę Prokuratorów (m.in. wprowadzi wzajemny wybór członków tych rad spośród przedstawicieli zawodów prawniczych), tak by organy te wykonywały swoje najważniejsze zadania w sposób profesjonalny, bezstronny i bez nacisków politycznych lub innych, zwłaszcza jeżeli chodzi o mianowanie sędziów i prokuratorów, rozwój ich ścieżki zawodowej oraz prowadzenie względem nich postępowań dyscyplinarnych.

Chorwacja zwiększy wydajność wymiaru sprawiedliwości. W szczególności

- Chorwacja znacząco ograniczy liczbę zaległych spraw w sądach, zwłaszcza w odniesieniu do starych spraw cywilnych i karnych oraz decyzji wykonawczych, a także będzie prowadzić odpowiednie działania prawne i organizacyjne w celu zapobiegania zbędnym opóźnieniom w rozpatrywaniu spraw przez sądy; ma to obejmować wprowadzenie nowych metod egzekwowania gwarantujących wykonywanie decyzji sądowych w rozsądnym terminie, ulepszone stosowanie alternatywnych metod rozwiązywania sporów (ADR), w tym uproszczenie mechanizmów ADR, i rejestrowanie wyników wdrażania nowych kodeksów postępowania karnego i postępowania cywilnego;

- Chorwacja poczyni postępy, jeżeli chodzi o fizyczną infrastrukturę i komputeryzację sądów, przyspieszone wprowadzenie systemów zarządzania sprawami, w szczególności zintegrowanego systemu zarządzania sprawami (ICMS), ustanowienie ujednoliconego systemu statystycznego do celów monitorowania wszystkich rodzajów spraw rozpatrywanych we wszystkich sądach i prokuraturach; wprowadzi również system przypadkowego przydzielania spraw we wszystkich sądach;
- Chorwacja nadal będzie racjonalizować działalność sądów grodzkich i sądów ds. wykroczeń, dbając o skuteczne działanie połączonych sądów, i jasno przedstawi długoterminowe środki logistyczne i finansowe służące zakończeniu procesu racjonalizacji działań sądów; Chorwacja przyjmie jasno określony plan racjonalizacji działalności sądów okręgowych i handlowych.

Chorwacja usprawni rozpatrywanie spraw dotyczących zbrodni popełnionych w czasie wojny domowej. W szczególności

- Chorwacja przedstawi wyniki w zakresie bezstronnego rozpatrywania spraw dotyczących zbrodni wojennych przez organy ścigania i sądy i podejmie skuteczne działania przeciwko bezkarności, zapewniając zwłaszcza należyte dochodzenia i ściganie przestępstw, które dotąd nie były przedmiotem dochodzeń ani ścigania; przyjmie także i zrealizuje jasną strategię, która m.in. zniweluje różnice występujące między poszczególnymi regionami Chorwacji, a także będzie przewidywać zaangażowanie na szczeblu dwustronnym i regionalnym;
- Chorwacja zrealizuje swój plan działania, jeżeli chodzi o przegląd wyroków zaocznych, w tym wdroży nowe przepisy kodeksu postępowania karnego dotyczące wznowienia postępowań i stosowania innych środków prawnych (takich jak ochrona legalizmu); Chorwacja zadba przy tym o to, by wszystkie odpowiednie organy sądowe należycie i bezstronnie rozpatrywały sprawy dotyczące przedłużania ważności wniosków o wszczęcie postępowań oraz o wznowienie procesów.

Walka z korupcją

Chorwacja przedstawi informacje na temat konkretnych wyników osiągniętych dzięki skutecznym, wydajnym i bezstronnym dochodzeniom, ściganiu i orzeczeniom sądowym w sprawach dotyczących przestępczości zorganizowanej i korupcji na wszystkich szczeblach, także korupcji na wysokim szczeblu, oraz w odniesieniu do sektorów szczególnie narażonych na występowanie tego zjawiska, takich jak sektor zamówień publicznych. W szczególności

- Chorwacja dalej wzmocni zdolności operacyjne USKOK, m.in. rozszerzając zakres jego kompetencji o ściganie oszustw podatkowych powiązanych z przestępczością zorganizowaną i korupcją, pogłębiając wiedzę specjalistyczną z dziedziny finansów i zapewniając odpowiednie szkolenia i zasoby umożliwiające urzędowi pełnienie nowej roli w systemie postępowań skargowych wprowadzonym w lipcu 2009 roku;
- Chorwacja podejmie działania, aby zwiększyć skuteczność i niezależność policji, także poprzez jej odpolitycznienie, większy profesjonalizm, poszerzanie wiedzy specjalistycznej zwłaszcza na temat przestępstw finansowych oraz zacieśnienie współpracy z innymi agencjami, sektorem finansowym oraz partnerami międzynarodowymi; Chorwacja będzie skutecznie i konsekwentnie stosować przepisy o konfiskacie przewidziane w art. 82 kodeksu karnego i precyzyjnie określi obowiązki i zasady dotyczące prawidłowego zarządzania mieniem skonfiskowanym w trakcie postępowań karnych;
- Chorwacja zwiększy zdolności sądów w zakresie należytego rozpatrywania spraw, jeżeli chodzi o zasoby ludzkie i logistykę.

Chorwacja przedstawi wyniki w zakresie wzmocnienia środków zapobiegawczych stosowanych w walce z korupcją i zapobieganiu konfliktom interesów. W szczególności

- Chorwacja zwiększy przejrzystość i uczciwość w administracji publicznej i w przedsiębiorstwach należących do państwa, w tym także przez ulepszenie przepisów o dostępie do informacji oraz wdrażania tych przepisów, przez przyjęcie, zmianę oraz wprowadzenie w życie przepisów koniecznych do pełnego zastosowania ustawy o ogólnych procedurach administracyjnych, przez realizację antykorupcyjnych planów działania w przedsiębiorstwach należących do państwa i przez stałe szkolenie personelu;

- Chorwacja zmieni obecne ustawodawstwo o finansowaniu partii politycznych, m.in. po to, by objąć jego zakresem stosowania kampanie wyborcze i zwiększyć przejrzystość oraz niezależny nadzór;
- Chorwacja zadba o wprowadzenie w życie skutecznych przepisów i systemów przewidujących ochronę przeciwko konfliktom interesów na wszystkich szczeblach państwowej/publicznej administracji oraz kary w przypadku takich konfliktów, monitorowanie i weryfikację deklaracji majątkowych urzędników państwowych i sędziów, w tym odstrasżające kary za nieprzestrzeganie przepisów. Chorwacja zadba o wprowadzenie skutecznych systemów, aby umożliwić zgłaszanie przypadków korupcji i nadużyć w instytucjach publicznych oraz by wspierać osoby zgłaszające takie przypadki.

Prawa podstawowe

Chorwacja zwiększy ochronę mniejszości, także przez skuteczne wdrożenie ustawy konstytucyjnej o prawach mniejszości narodowych (CARNM). W szczególności

- Chorwacja podejmie działania, by zapewnić widoczną poprawę stanu zatrudnienia przedstawicieli mniejszości narodowych w organach administracji państwowej i w organach samorządu lokalnego i regionalnego, w policji i w wymiarze sprawiedliwości, oraz ustanowi skuteczny system monitoringu statystycznego, w tym przez przyjęcie, realizację i nadzorowanie planów zatrudnienia we wszystkich odpowiednich organach;
- Chorwacja przeprowadzi wszechstronną analizę dotyczącą niewystarczającej reprezentacji mniejszości w szerzej pojętym sektorze publicznym nieobjętym CARNM i przyjmie plan eliminacji stwierdzonych niedociągnięć;
- Chorwacja zastosuje środki służące pojednaniu i zwiększeniu tolerancji wśród obywateli, takie jak edukacja i weryfikacja roli szkół, informowanie za pośrednictwem mediów i należyta reakcja na incydenty rasistowskie lub ksenofobiczne podejmowana na szczeblu politycznym i przez organy ścigania.

Chorwacja rozwiąże pozostałe kwestie dotyczące powrotu uchodźców. W szczególności

- Chorwacja w pełni wdroży chorwacki plan działania dotyczący programu zakwaterowania dla uchodźców i byłych właścicieli praw dzierżawy nieruchomości zamierzających wrócić do Chorwacji; wdrożenie ma objąć realizację celów na lata 2008 i 2009, jeżeli chodzi o zapewnienie zakwaterowania na obszarach szczególnego zainteresowania państwa i poza nimi. Chorwacja, opierając się na planie uwzględniającym wszystkie koszty, poczyni istotny postęp w zapewnianiu zakwaterowania wszystkim innym osobom, które z powodzeniem ubiegały się o mieszkanie;
- Chorwacja usprawni rozpatrywanie odwołań od odrzuconych wniosków o odbudowę domów, wyeliminuje zaległości wśród złożonych odwołań i poczyni wyraźne postępy w odbudowie pozostałych nieruchomości.

Chorwacja zwiększy ochronę praw człowieka. W szczególności

- Chorwacja usprawni dostęp do wymiaru sprawiedliwości. m.in. podejmując niezbędne działania, by przed przystąpieniem Sąd Administracyjny uzyskał pełną właściwość – pod kątem prawa i w praktyce – w rozumieniu art. 6 EKPC i art. 47 Karty praw podstawowych, oraz zapewniając ulepszone wdrażanie ustawy o pomocy prawnej;
- Chorwacja przedstawi wyniki wdrażania ustawy o działaniach przeciw dyskryminacji i ustawy o przestępstwach z nienawiści, gwarantując skuteczne rozpatrywanie spraw przez organy ścigania oraz wzmocnienie roli Biura Rzecznika Praw Obywatelskich.

Współpraca z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla Byłej Jugosławii

Postępy Chorwacji w całym procesie negocjacyjnym, w tym tymczasowe zamknięcie tego rozdziału, są nadal uwarunkowane zapewnieniem pełnej współpracy z MTKJ, zgodnie z ramami negocjacyjnymi przyjętymi przez Radę w dniu 3 października 2005 r.

Nadzorowanie postępów w dostosowywaniu ustawodawstwa do dorobku prawnego UE i we wdrażaniu tego dorobku będzie prowadzone przez cały czas trwania negocjacji. UE podkreśla, że będzie zwracać szczególną uwagę na monitorowanie wszystkich kwestii szczególnych wymienionych powyżej w celu zapewnienia zdolności administracyjnych Chorwacji w tym zakresie. Należy zwrócić szczególną uwagę na powiązania pomiędzy niniejszym rozdziałem a innymi rozdziałami negocjacyjnymi. Ostatecznej oceny zgodności chorwackiego ustawodawstwa z dorobkiem prawnym UE i zdolności do wprowadzenia w życie tego dorobku można będzie dokonać dopiero na późniejszym etapie negocjacji. UE zachęca Chorwację, by oprócz wszelkich informacji, których UE może wymagać do celów negocjacji w sprawie omawianego rozdziału i które należy przedstawić podczas konferencji, regularnie przekazywała Radzie Stabilizacji i Stowarzyszenia szczegółowe informacje pisemne na temat postępów we wdrażaniu dorobku prawnego UE.

W związku ze wszystkimi powyższymi uwagami uczestnicy konferencji będą musieli powrócić do tego rozdziału we właściwym czasie.

Ponadto UE przypomina, że między 1 stycznia 2010 r. a datą zakończenia negocjacji mogą wejść w życie nowe akty prawne stanowiące część dorobku prawnego UE.